

ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ НА РОЗВИТОК СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

**ОРЕШКО Ангеліна, здобувачка вищої освіти,
Спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

Анотація: Висвітлено поняття «фінансовий облік», обґрунтовано вплив економічних реформ на розвиток системи фінансового обліку в Україні.

Ключові слова: реформування, фінансовий облік, економіка, державний сектор, міжнародні стандарти.

Сучасна система фінансового обліку є складною структурою, яка в свою чергу є лише складовим елементом загальноекономічних систем. Розвиток системи фінансового обліку визначається не тільки планомірною оптимізацією роботи її елементів і вдосконаленням структури, а й впливом економічних реформ. Адже стабільна система фінансового обліку є одним із головних елементів сталого економічного розвитку.

У законодавстві України відсутнє визначення поняття «фінансовий облік». Виходячи з теорії та практики бухгалтерського обліку, основним завданням фінансового обліку є надання користувачам фінансової звітності чіткої, достовірної та актуальної інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень. Отже, фінансовий облік – це сукупність принципів і методів відображення інформації про активи, власний капітал, зобов'язання та господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку з метою складання фінансової звітності та прийняття рішень. Фінансовий облік відіграє ключову роль в ефективному управлінні як на рівні окремого підприємства (макрорівень), так і на рівні національної економіки (макрорівень) [1].

Економічні реформи в Україні, орієнтовані на формування конкурентоспроможної національної економіки та впровадження сучасних методів управління, мають вплив на фінансово-кредитну систему та змінюють економічне, інформаційне і правове середовище діяльності підприємств. Серйозні зміни відбуваються у сфері фінансів, банківської справи та фінансового обліку, пов'язані з євроінтеграційними процесами.

Відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1998 року затверджено Програму реформування фінансового обліку в Україні. Зважаючи на сформовані завдання реформування, зокрема запровадження системи національних стандартів бухгалтерського обліку і звітності, контроль за їх своєчасним вирішенням, узагальненням інформації й складанням звітності, підлягають обов'язковому державному регулюванню. Форми, терміни, порядок і структура звітності, а також інформація для користувачів внутрішнього обліку регулюються суб'єктами господарювання. З 1 січня 1998 року банківські установи та комерційні банки України повністю перейшли на нові План рахунків бухгалтерського обліку і форми звітності відповідно до міжнародних стандартів [3].

Протягом 2018-2020 років були вжиті заходи для модернізації системи фінансового обліку та фінансової звітності в державному секторі. Зокрема, запроваджено єдиний план рахунків бухгалтерського обліку, а суб'єкти державного сектору перейшли до складання фінансової звітності за повним пакетом НП(С)БО. До того ж було організовано складання загальної консолідованої фінансової звітності суб'єктів державного сектору задля отримання інформації про загальний майновий стан та результати їх діяльності [4, с.276].

Воєнний стан, що триває з 24 лютого 2022 року, має значний вплив на систему фінансового обліку в Україні. Війна завдала потужного удару по економіці, адже всі фінансові ресурси було спрямовано на забезпечення оборони нашої країни. Тисячі людей залишилися без роботи і житла, мільйони змушені були переселитися у безпечне місце. Робота багатьох підприємств зупинилася, а об'єкти критичної інфраструктури опинилися під загрозою знищення. Відновлення інфраструктури та житла потребує значних фінансових ресурсів, а окупація деяких територій призвела до втрати робочих місць та зниження податкових надходжень через ліквідацію чи знищення ряду

підприємств. Вищезазначене спонукало уряд вжити радикальних економічних реформ задля стабілізації ситуації в країні та збереження її обороноздатності.

В умовах воєнного стану сучасна система національного фінансового обліку доволі оперативного пристосувалася до реальних обставин, витримавши найпотужніший та руйнівний удар за весь час незалежності. Це стало можливим завдяки злагодженій роботі уряду, зокрема Міністерства фінансів України, Національного банку України, а також Податкової та митної служб України, які спрацювали як єдиний механізм і налаштувати основні фінансові процеси в умовах війни [2].

Отже, враховуючи вищевикладене, можна зробити такі висновки, що передумовою подальшого розвитку системи фінансового обліку в Україні може стати перегляд теоретичних засад фінансового обліку, диференціація вимог до фінансової звітності та відмова від уніфікації фінансового обліку та звітності. Подальші дослідження в зазначеному напрямку можуть стати початком спільних зусиль фінансистів, економістів, бухгалтерів, спрямованих на вирішення практичних завдань у контексті розвитку економіки України.

Література:

1. Балаханова О.В., Глухова Н.В. Сучасний стан бухгалтерського обліку в Україні. URL: <http://www.vtei.com.ua/images/OFF/bo/konf/2.pdf> (дата звернення: 22.09.2024).

2. Маршук Л.М., Бурлака М.О. Фінансова система України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1800/1735> (дата звернення: 25.09.2024).

3. Реформування фінансового обліку. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/reformuvannya-buhgalterskogo-obliku-ta-zvitnosti-stan-ta-perspektivi.html> (дата звернення: 23.09.2024).

4. Мельник А. М. Удосконалення системи обліку у фінансових установах. *Фінансово-кредитні системи: проблеми теорії і практики : тези доп.* Всеукр. студент. науково-практ. інтернет-конф., м. Київ, 18 листоп. 2022 р. Київ, 2022. С. 275-276. URL: <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/9511392a94baced198ac8e7c623fd4c3.pdf> (дата звернення: 23.10.2024).

Abstract: this paper defines the term "financial accounting"; the impact of economic reforms on the development of the financial accounting system in Ukraine is revealed.

Key words: reformation, financial accounting, economy, public sector, international standard.